

משרד הכלכלה
והתעשייה
מינהל סחר חוץ

צרפת

סקירה כלכלית
אפריל 2021

רקע ונתונים כלליים¹

שטח: 643,801 קמ"ר (44 מתוך 254)

(מתוכם 551,500 קמ"ר צרפת המטרופוליטנית)

ישראל 22,072 קמ"ר (153 מתוך 254)

אוכלוסייה: 67.8 מיליון איש

עיר בירה: פריז

משטר: ממשל נשיאותי למחצה

נשיא מכהן: מר עמנואל מקרון - מפלגת הרפובליקה בתנועה (La République en marche)

שפה רשמית: צרפתית

מטבע: EUR אירו

גאוגרפיה: צרפת המטרופוליטנית ממוקמת במערב אירופה, גובלת במפרץ ביסקאיה והתעלה האנגלית, בין בלגיה לספרד, דרומית לממלכה המאוחדת. גובלת בים התיכון בין איטליה לספרד. אורכה ורוחבה כ-1,000 ק"מ. צרפת הנה המדינה השלישית בגודלה באירופה. אורך חופיה משתרע על פני 3,427 קילומטרים. ארבע חזיתות ימיות (מצפון לדרום): הים הצפוני, התעלה האנגלית (תעלת למאנש), הים IROISE, האוקיינוס האטלנטי והים התיכון. צרפת מעבר לים (DOM) (TOM הנו כלל שטח הטריטוריות והמחוזות של הרפובליקה הצרפתית מעבר לים, הכולל 2.65 מיליון תושבים (4% מאוכלוסיית צרפת). לצרפת חמישה חבלים מעבר לים שמהווים מחוזות רשמיים: גוואדלופ, מרטיניק, גינאה הצרפתית, ראוניון ומיוט.

¹ CIA The World Factbook ,The World Bank

אינדיקטורים כלכליים מרכזיים לשנת 2020²

ישראל	צרפת	אינדיקטור
383.4	2,551.5	תמ"ג נומינלי *2020 current prices Billions of ,GDP 2020 U.S. dollars
39,126	45,454.2	תמ"ג לנפש במונחי *2020 PPP Purchasing power parity; international per capita 2020 dollars
-5.9%	-9.8%	שיעור הצמיחה הכלכלית 2020 growth real GDP*
3.4%	1.5%	שיעור הצמיחה הכלכלית 2019 growth real GDP
3.5%	1.8%	שיעור הצמיחה הכלכלית 2018 growth real GDP
-0.5%	0.5%	שיעור האינפלציה *2020 Inflation rate, average consumer prices
6.0%	8.9%	שיעור האבטלה *2020 אם רשום 0 סימן שאין מידע
35	32	קלות עשיית עסקים 2019 דירוג בין 1-190 כאשר דירוג נמוך מבטא תוצאה טובה
76.7	78.8	מדד התחרותיות 2019 ציון מ- 0-100 100 מבטא את הציון הטוב ביותר
AA-	AA	דירוג אשראי P 2020&S

רקע כללי / כלכלי³

צרפת היא הכלכלה השישית בגודלה בעולם במונחים של GDP נומינלי, ושלישית בגודלה באירופה (אחרי גרמניה ובריטניה). הפרודוקטיביות גבוהה והבסיס התעשייתי איתן. הכלכלה הצרפתית מאופיינת בחברות גדולות מהמובילות בעולם בתחומי התשתיות (אנרגיה, מים, תחבורה ובניה), הרכב, רשתות השיווק שהן מהגדולות בעולם ועוד.

כמו ברוב המדינות שנת 2020 כמו גם ראשית 2021 עמדה בסימן משבר הקורונה שהביא השלכות כלכליות עמוקות. בצרפת תקופה זו התאפיינה בסיוע ממשלתי מסיבי, ובצניחה בתוצר הלאומי בשיעור גבוה יחסית למדינות אחרות באירופה, וגבוה הרבה מישראל.

האתגרים של כלכלת צרפת אינם כלל רק תוצאה של משבר הקורונה. מאז המשבר הפיננסי ב- 2008 צרפת נאבקה בשיעורי צמיחה נמוכים (בסביבות 1%) ושיעורי אבטלה גבוהים יחסית (9%- 10%)

² IMF, The World Bank, World Economic Forum

³ CIA The World Factbook ,The World Bank, Wikipedia

לפני משבר הקורונה, בעיקר בקרב צעירים, מהגרים ועובדים לא מקצועיים) זאת, לעומת רמות אבטלה של 3.5%-5% בהולנד ובגרמניה, למשל.

צרפת משחקת תפקיד דומיננטי ומשפיע בזירה הבינלאומית כחברה קבועה במועצת הביטחון של האו"ם, בנאט"ו, ב-G7, וב-G20, כמו כמובן האיחוד האירופאי שבו צרפת דומיננטית מאוד, וארגונים אחרים.

הממשלה משחקת עדיין תפקיד מרכזי מאוד בכלכלה הצרפתית. אמנם במהלך העשורים האחרונים הופרטו באופן חלקי או מלא חברות גדולות רבות. עם זאת, הממשלה שומרת על נוכחות חזקה בחלק מהמגזרים, בעיקר חשמל, תחבורה ציבורית ותעשיות ביטחוניות, והשפעתה ניכרת גם על חברות שהן פרטיות לחלוטין.

תעשיות בולטות/ מאפייני הכלכלה המקומית⁴

נתוני סחר

שנה	סכום יצוא לעולם במיליארדי דולרים	סכום יבוא מהעולם במיליארדי דולרים	מאזן מסחרי
2019	569.7	651.1	-81.4
2018	568.5	659.3	-90.8
2017	523.4	613	-89.7
2016	489	560.5	-71.5
2015	494	563.4	-69.4

שותפות הסחר הגדולות לשנת 2019

יצוא

מאזן מסחרי במיליארדי דולרים	אחוז מסך היצוא	יצוא במיליארדי דולרים	
-16	13.86%	79	גרמניה
+4	8.25%	47	ארצות הברית
+0.5	7.37%	42	ספרד
-6.5	7.37%	42	איטליה
+13	6.49%	37	בריטניה
-25	6.84%	39	בלגיה

⁴ הלמ"ס, Un Comtrade

יבוא

מאזן מסחרי במיליארדי דולרים	אחוז מסך היבוא	יבוא במיליארדי דולרים	
-16	17%	95.1	גרמניה
+12	6.62%	43.1	ארה"ב
-37	9.22%	60.0	סין
-10	7.47%	48.6	איטליה
+13	3.73%	24.3	בריטניה
+0.5	6.37%	41.5	ספרד

מוצרי היצוא העיקריים הם:

מכונות ומוצרים לתעשיית התחבורה, מוצרים לתעשייה האווירית, מוצרי פלסטיק וגומי, מוצרים כימיקלים, מוצרי פארמה, ברזל ונחושת ומשקאות.

מוצרי היבוא העיקריים הם:

מכונות ומוצרים לתעשיית התחבורה, רכבים, נפט גולמי, מוצרים לתעשייה האווירית, מוצרי פלסטיק וגומי, מוצרים כימיקלים

סקטורים מרכזיים בכלכלה

מוצרי יוקרה - זהו סקטור ייחודי בעוצמתו בצרפת, שקשור קשר הדוק להיסטוריה של צרפת כמעצמה של מוצרי יוקרה. במהלך העשור האחרון התכנס הסקטור הזה ברובו תחת הגג של שתי קבוצות ענק, שכל אחת מהם מחזיקה שורה ארוכה של מותגי יוקרה כחברות נפרדות. מדובר בקבוצת לואי ויטון מואט הנסי - LVMH ובקבוצת KERING. הסקטור הזה צלח את משבר הקורונה בהצלחה מפתיעה, אמנם עם ירידות במכירות של -20-30% אך החברות הגדולות נשארו רווחיות.

תחבורה - צרפת היא מעצמה בתחומי הרכבות, ופועלים בה מספר חברות מהגדולות בעולם בתחום זה שכולן פעילות בפרוייקטים רבים מחוץ לצרפת, ביניהן חברת הרכבת הלאומית SNCF שהיא אחת מחברות הרכבות הגדולות בעולם.

צרפת ידועה גם בשתי חברות הרכב הגדולות - PSA (פיגיו סיטרואן) ורנו (כיום רנו-ניסן-מיצובישי) ובמספר חברות רכב tier 1 שהגדולות שבהן הן VALEO ו-FAURECIA.

תיירות - צרפת היא המדינה המתויירת ביותר בעולם, ותעשיית התיירות שלה כוללת הרבה מאוד תתי ענפים, כולל תעופה, מלונאות, מסעדות, תעשיית אירועים ועוד. זהו כמובן סקטור שספג מהלומה כבדה במסגרת משבר הקורונה ובמהלך 2021-2022 יחפש לברוא את עצמו מחדש.

קמעונאות - צרפת היא מעצמת קמעונאות, ופועלים בה כמה מרשתות השיווק הגדולות בעולם, כמו decathlon ,carrefour, casino ועוד.

הסכמים בילטרליים משמעותיים של צרפת עם יתר מדינות העולם

גוש סחר : האיחוד האירופי

ארגונים בינ"ל:

OECD -

WTO -

מדינות שאיתן לצרפת יש הסכם סחר:

הסכמי הסחר של צרפת מנוהלים דרך האיחוד האירופאי

הרשימה המלאה של הסכמי הסחר של האיחוד האירופאי, אלו שנחתמו ואלו שבתהליך, בקישור הבא:

http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/#_being-negotiated

יוזמות מרכזיות של ממשלת צרפת בשנתיים האחרונות

משבר הקורונה הוא כמובן זה שעומד בלב העניין של ממשלת צרפת בעת זו של ראשית 2021 שבה נכתבת סקירה זו.

בראשית ספטמבר 2020 הכריזה הממשלה על תוכנית כלכלית מסיבית להנעה מחדש של הכלכלה ("plan de Relance") בהיקף של 100 מליארד דולרים, תוכנית שעתידה להשפיע על הסקטור העסקי. מדובר למעשה בכותרת שתחתה נכללות עשרות ואף מאות תוכניות שונות. הדגשים העיקריים של התוכנית הם על מעבר לכלכלה ירוקה תוך צמצום גזי פליטה, וסיוע לתחרותיות של הסקטור הפרטי תוך עידוד תהליך הדיגיטליזציה.

לפני משבר הקורונה התמודדה הממשלה עם מספר משברים עמוקים שהשפיעו על המדיניות הכלכלית ועל היכולת של הממשלה לבצע רפורמות חשובות, דבר שהיה במוקד תשומת הלב של מקרון מאז כניסתו לתפקידו במאי 2017.

מקרון הספיק בראשית כהונתו לבצע שורה של רפורמות כלכליות לשיפור התחרותיות והגברת הצמיחה הכלכלית, שהחשובה שבהן היא הרפורמה בחוקי העבודה של צרפת. בשלהי שנת 2017 יישם הנשיא מגוון של רפורמות להגדלת הגמישות בשוק העבודה, במטרה להקל על חברות להעסיק ולסיים העסקה ולפשט את המשא ומתן בין מעסיקים לעובדים.

מקרון מקדיש מראשית כהונתו מאמצים רבים לנושא הדיגיטליזציה של צרפת, וממשלתו דוחפת באופן אקטיבי את הסקטור העסקי להדביק את הפער שצרפת צברה בנושא חדשנות מול ארה"ב וגם מול מדינות אחרות באירופה. במסגרת זו נעשה מאמץ מובנה לקדם אקו-סיסטם של חדשנות בצרפת. האקו-סיסטם הזה כולל חממות ומאיצים רבים שהוקמו בשנים האחרונות. בנק ההשקעות הצרפתי BPI הוא הגוף הממשלתי הצרפתי המרכזי שדרכו מעבירה הממשלה כספים לפרוייקטי מחקר ופיתוח בצרפת (בדומה לרשות החדשנות בישראל).

יחסי סחר ישראל - צרפת

היחסים הכלכליים בין צרפת וישראל יציבים וענפים ושיתוף הפעולה מתפרס על פני ענפים כלכליים רבים ומגוונים, החל בענפי הטכנולוגיה הגבוהה שדומיננטיים ביצוא שירותים מישראל לצרפת וכלה בתוצרת חקלאית.

ישראל נהנית היום בצרפת ממוניטין משמעותי כמעצמת חדשנות, וישנה פתיחות גדולה משהייתה למפגש עם חברות מישראל. דבר זה נראה למשל בביקורים רבים בישראל של משלחות עסקיות מצרפת בשנים האחרונות, ובפעילות היזומה של הנספחות הכלכלית באירועים כדוגמת תערוכת ויוטק, התערוכה הגדולה בצרפת בתחומי החדשנות, שמשכה עשרות סטרטאפים מישראל, או אירוע הרכב הענק Paris motor show שאירח באוקטובר 2018 משלחת של 60 חברות אוטומוטיב ישראליות.

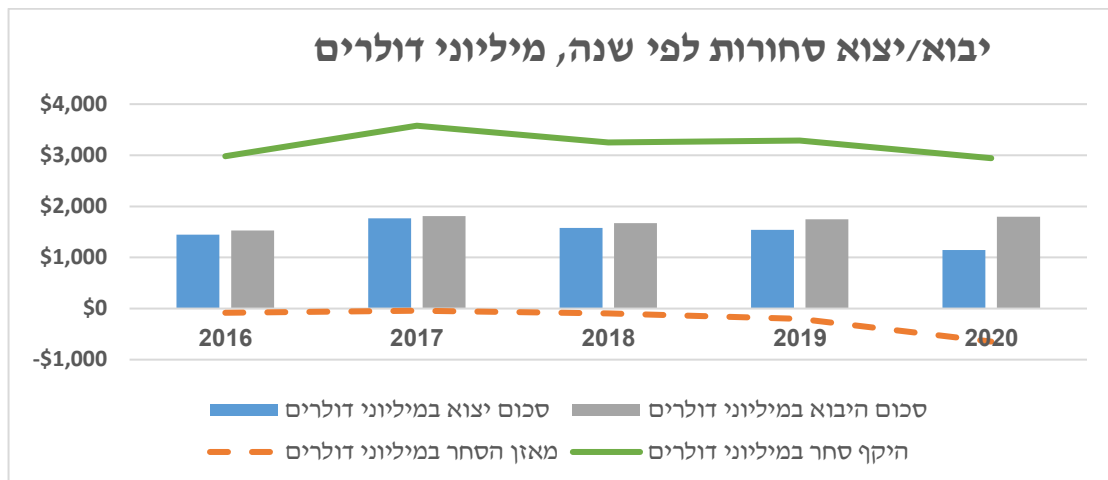
ניתן גם לומר כי בנקודת הזמן הנוכחית כמעט כל חברות ה"קאק 40" של צרפת מנהלות פעילות כלשהי מול ישראל בהיבט של חדשנות פתוחה, ומחזיקות לפחות סקאוטרים בישראל, וחלקן מעורבות באקוסיסטם הישראלי באופן אינטיסיבי יותר. יחד עם זאת, היקף ההשקעה של חברות אלה בישראל עדיין נמוך ביחס לגודלה של כלכלת צרפת ובהשוואה לארה"ב, גרמניה ובריטניה.

היקף הסחר הביילטרלי בין המדינות הסתכם בשנת 2019 בכ-3.2 מיליארד דולר ושמר פחות או יותר על רמתו משנת 2018. סך הייצוא הישראלי לצרפת הסתכם בשנת 2019 בכ-1.5 מיליארד דולר, ירידה של כ-73.2 מיליון דולר בייצוא הישראלי לצרפת בהשוואה לשנת 2018.

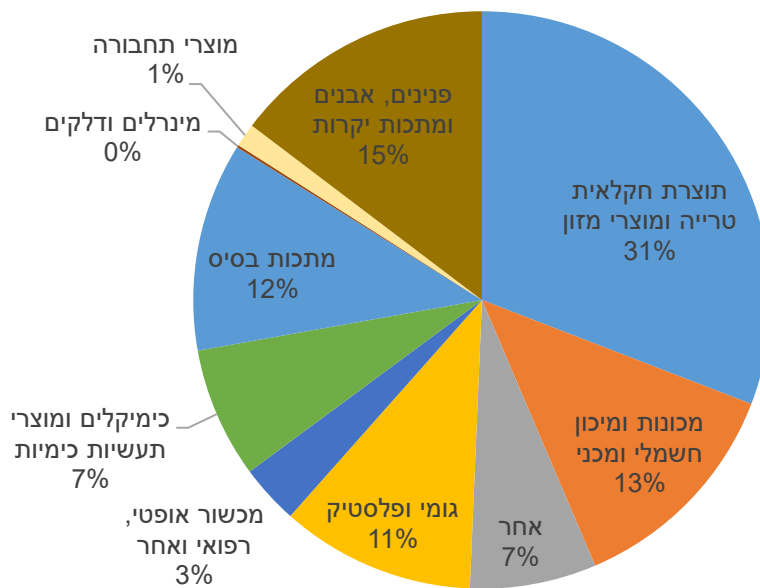
שנה	סכום יצוא במיליוני דולרים	אחוז היצוא מתוך סך היצוא הישראלי	סכום היבוא במיליוני דולרים	אחוז היבוא מתוך סך היבוא הישראלי	מאזן הסחר במיליוני דולרים	היקף סחר במיליוני דולרים
2016	\$1,448.2	2.39%	\$1,529.9	2.32%	-\$82	\$2,978
2017	\$1,767.9	2.89%	\$1,810.3	2.62%	-\$42	\$3,578
2018	\$1,578.4	2.55%	\$1,671.3	2.18%	-\$93	\$3,250
2019	\$1,542.4	2.64%	\$1,745.2	2.28%	-\$203	\$3,288
2020	\$1,147.7	2.31%	\$1,794.4	2.56%	-\$647	\$2,942

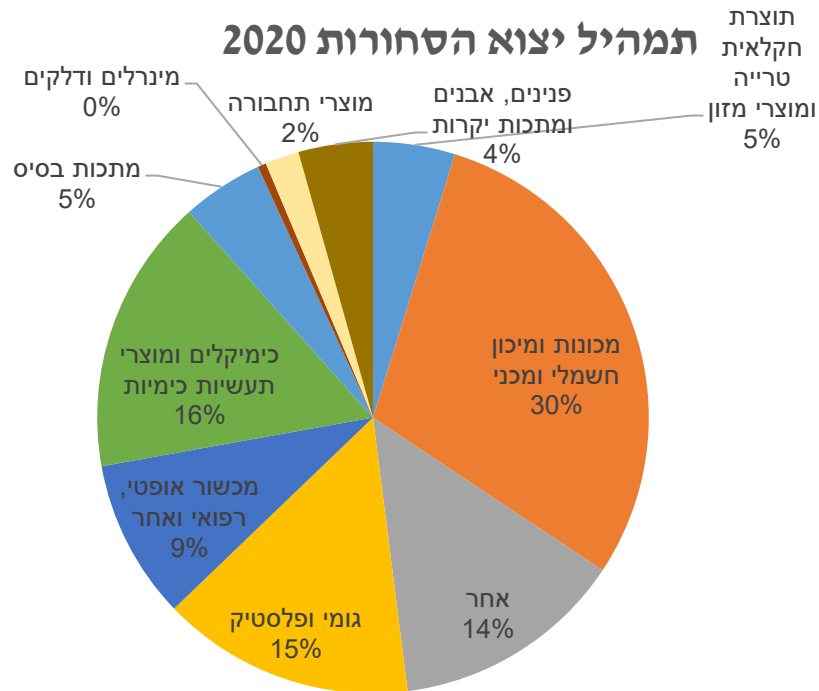
*הסכומים במיליוני דולרים

תמהיל יבוא הסחורות 2020

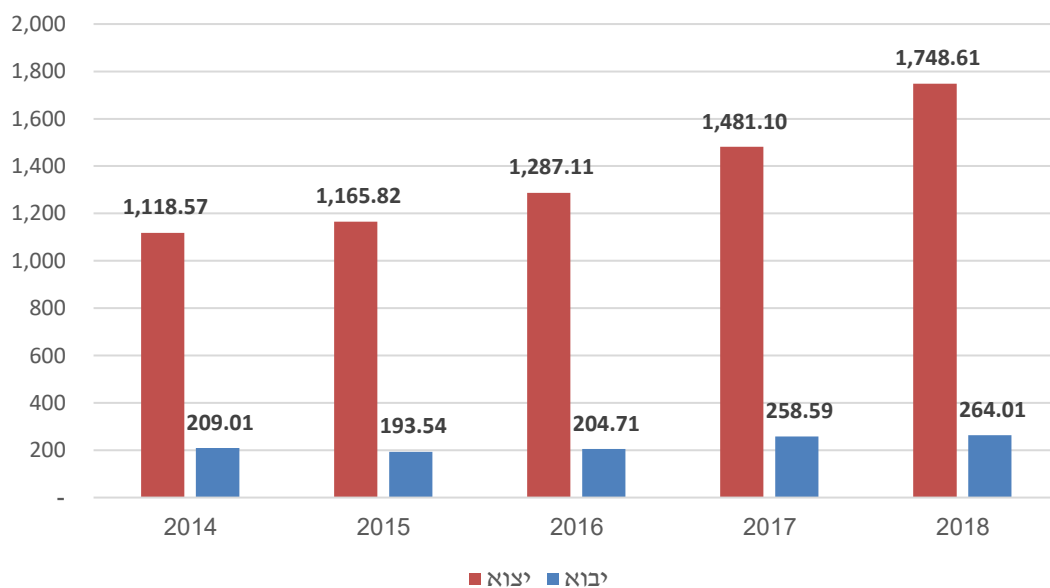

נתוני סחר בשירותים:

Year	2016	2017	2018	2019	שנה
Export	643.25	702.59	780.53	844.36	יצוא
Import	426.40	497.63	507.46	539.56	יבוא

סחר בשירותים עסקיים, מליוני דולרים

הסכמי סחר הדדיים בין ישראל וצרפת:

כל הסכמי הסחר והשת"פ הכלכלי שישראל חתומה עליהם עם האיחוד האירופי ועם ארגונים בינלאומיים חלים גם בין ישראל וצרפת. הסכמים במסגרת ה-WTO, הסכם האסוציאציה של ישראל עם האיחוד האירופי, הסכם המסגרת למו"פ של האיחוד האירופי.

בין צרפת וישראל ישנם קשרי מסחר ושת"פ ענפים בתחום המדע והטכנולוגיה. ראוי לציין את הסכם FIRAD, כפלטפורמה לשת"פ במו"פ בילטרלי בין חברות צרפתיות וחברות ישראליות.

תובנות נספח

צרפת מהווה הזדמנות כלכלית מיוחדת במינה עבור חברות ישראליות, מכיוון שפוטנציאל הסחר ביחס לגודל הכלכלה ולגולדן של החברות הגלובליות הענקיות של צרפת טרם הגיעה למימוש. אבל צרפת מהווה גם אתגר משמעותי שנובעת מפערי תרבות עסקית, שפה ואינסטינקט אינסולרי שתבוע עדיין במידה כזו או אחרת בחלקים של העולם העסקי הצרפתי.

הריכוז של חברות ענק מהמובילות בעולם הופך את צרפת ליעד ברור לחברות ישראליות המחפשות גישה לשווקי אירופה, וחברות אלה פתוחות מתמיד לחיפוש של טכנולוגיות חדשות ולגישה של חדשנות פתוחה. גם המוניטין של ישראל בתחום זה חזק מאוד בצרפת.

מאידך, התרבות העסקית שמרנית, אליטיסטית וסגורה מטבעה, ויש לעיתים קושי לגשר על הפער שבין תרבות הניהול והתרבות העסקית של החברות הצרפתיות הגדולות לזו של החברות הישראליות.

המסר המרכזי שלנו עבור החברות הישראליות ששוקלות כניסה לשוק הצרפתי היא שכדאי להבין מראש את היקף ההשקעה שנדרשת כדי להיכנס לשוק זה. התקופה הנוכחית מהווה חלון הזדמנות מיוחד לחברות ישראליות שמוכנות להשקעה כזו. השקעה זו כוללת התאמה לשפה הצרפתית, נוכחות פיזית בצרפת, ומוכנות לטווחי זמן ארוכים יחסית במו"מ העסקי ובתהליך של s.POC. השנים האחרונות הראו יותר ויותר סיפורי הצלחה של חברות ישראליות שנענו לאתגר הזה ויצרו פעילות עסקית משמעותית בצרפת ועם שותפים צרפתים.